

Protokół posiedzenia
Komisji Bezpieczeństwa i Ochrony Środowiska
Rady Miasta Gliwice kadencji 2018-2023
w dniu 31 sierpnia 2020 r., godz. 17.00

Obrady w trybie zdalnym z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość – na podstawie art. 15zzx ust. 3 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r., poz. 374 z późn. zm.)

Przewodniczący Komisji Adam Michczyński otworzył posiedzenie Komisji, powitał zebranych przed monitorami komputerów radnych oraz gości i zaproponował przyjęcie następującego porządku obrad:

1) Omówienie stanu bezpieczeństwa miasta Gliwice i powiatu gliwickiego w zakresie ochrony przeciwpożarowej za rok 2019.

2) Sprawy bieżące.

Nie zgłoszono uwag do zaproponowanego porządku obrad.

W posiedzeniu udział wzięli: Komendant Miejski Państwowej Straży Pożarnej (PSP) - Roman Klecha, koordynator projektów Klaster Innowacji Społecznych.

Ad 1) Omówienie stanu bezpieczeństwa miasta Gliwice i powiatu gliwickiego w zakresie ochrony przeciwpożarowej za rok 2019.

Komendant Miejski PSP Roman Klecha na wstępie opowiedział o strukturze ochrony przeciwpożarowej na terenie miasta i powiatu, opierającej się na dwóch podstawowych filarach: na Państwowej Straży Pożarnej (PSP) i jednostkach Ochotniczej Straży Pożarnej (OSP), włączonych do krajowego systemu gaśniczo-ratowniczego, jak i działających poza systemem. Kontynuował wskazując, że Państwowa Straż Pożarna na terenie miasta Gliwice oraz powiatu gliwickiego realizuje swoje ustawowe działania za pomocą Komendy Miejskiej PSP z siedzibą w Gliwicach (ul. Wrocławska) oraz czterech jednostek ratowniczo-gaśniczych: dwóch w Gliwicach (ul. Akademicka oraz ul. Mechaników) i dwóch poza miastem, w powiecie w Knurowie (ul. 1-go Maja) oraz w Pyskowicach (ul. Szpitalna). Dodał, że w związku z odgórnie ustalonym minimum przez Komendę Wojewódzką (KW) w samym powiecie codziennie służbę pełni 44 strażaków. Poinformował o zmianach organizacyjnych w jednostkach, które nastąpiły między innymi dzięki wsparciu Miasta. Wyjaśnił, że obecnie wszyscy strażacy mogą uczestniczyć w działaniach ratowniczo-gaśniczych, a to dzięki założonemu monitoringowi oraz możliwości zdalnego otwierania i zamykania bram przez Centrum Ratownictwa Gliwice (CRG). Przekazał, że na terenie powiatu gliwickiego jednostki ochrony przeciwpożarowej interweniowały 4831 razy, z czego w samym mieście 2890, w Knurowie 466, w Pyskowicach 284, a w Gierałtowicach 220. Zwrócił uwagę, że tylko 1/4 z tych zdarzeń (1045) dotyczyła akcji w pożarach, co coraz częściej przywodzi na myśl, że Straż Pożarna jest pożarną tylko z nazwy. Wymienił pozostałe zdarzenia, wśród których znalazły się wydarzenia związane z przybojem wód, silnymi wiatrami i ogólnie niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi oraz fałszywymi alarmami (608). Dodał, że dużo zdarzeń miało miejsce w marcu ubiegłego roku, co było związane z przejściem przez powiat gwałtownych zjawisk atmosferycznych. Podał także niechlubne statystyki wykazując, że na skutek zdarzeń zaistniałych na terenie miasta Gliwice i powiatu gliwickiego śmierć poniosło ogółem 31 osób, z czego jedna w Gliwicach (pożar na ulicy Olsztyńskiej) oraz jedna

osoba w Knurowie, pozostałe śmiertelne wypadki dotyczyły zdarzeń na drogach. Nadmienił również o działalności kontrolno-rozpoznawczej na terenie miasta Gliwice, wynikającej z rocznego planu pracy, dyspozycji Marszałka Województwa Śląskiego oraz Prezydenta Miasta Gliwice, jak również bieżących poleceń KW PSP w Katowicach i kierownictwa, w ramach której przeprowadzono 116 kontroli. Kontrole dotyczyły w głównej mierze obiektów użyteczności publicznej, takich jak szkoły, przedszkola, żłobki, obiekty typu escape room (posiedzenie Komisji w dniu 04.02.2019 nr sprawy BR.0012.3.1.2019), handlowe, usługowe, obiekty sportowe, sale zabaw, ale i na przykład dworzec Polskich Kolei Państwowych (PKP).

Radny Krzysztof Kleczka zadał dwa pytania. Pierwsze dotyczące przebiegu współpracy z Ochotniczymi Strażami Pożarnymi. Drugie dotyczące występowania różnic w wyszkoleniu strażników ochotniczych (OSP) a zawodowych jednostek.

Komendant Miejski PSP Roman Klecha odpowiedział, że w Gliwicach są trzy jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych, dwie włączone do Krajowego Systemu ratowniczo-gaśniczego, tj. Brzezinka i Bojków oraz Ostropa, która również zgłosiła chęć włączenia się do wyżej wspomnianego systemu. Wyjaśnił, że za poziom wyszkolenia odpowiada w głównej mierze Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej, jako organizator szkoleń, realizator oraz sprawujący nadzór nad ich przebiegiem, a także badaniami lekarskimi. Zwrócił uwagę, że jednostki gliwickie na tle całego powiatu często wyjeżdżają do zdarzeń. Podał przykłady, wśród których Ochotnicza Straż pożarna Brzezinka 175 razy uczestniczyła w działaniach ratowniczo-gaśniczych, Ostropa 174, a Bojków 126 razy. Dodał, że tym samym plasują się w czołówce powiatu, bo na przykład Toszek zanotował 118 wyjazdów do zdarzeń. Wspomniał również, że częste uczestnictwo OSP w tych działaniach ma wpływ na zużywanie wyposażenia, szczególnie w Gliwicach Brzezince, gdzie samochody są już mocno wyeksploatowane. Przedstawił zestawienie ukazujące, że 85% zdarzeń obsługiwane jest tylko przez zawodową straż, 6% wspólnie z ochotniczymi jednostkami, a pozostała część dotyczy zdarzeń, na które wyjeżdżają sami ochotnicy. Wskazał, że wyjazdy odbywają się najczęściej do drobnych zdarzeń, np. usuwania gniazd błonkoskrzydłych, działania związane z wypompowywaniem wody, usuwaniem gałęzi kwalifikowanych jako miejscowe zagrożenia. Przekazał również, że OSP Brzezinka, Bojków i Ostropa wyjeżdżają na zabezpieczanie imprez masowych na hali Arena – kwalifikowanych również jako wyjazdy do akcji.

Radny Krzysztof Kleczka dopytał czy występuje duża różnica w poziomie wyszkolenia między strażakami ochotnikami a strażakami zawodowymi.

Komendant Miejski PSP Roman Klecha wyjaśnił, że różnica występuje, strażacy zawodowi są lepiej wyszkoleni, gdyż kursy dla zawodowych strażaków są dłuższe, istnieje program szkolenia zawodowego, a strażacy mają możliwość szkolić się codziennie, będąc na służbie. Zauważył natomiast, że na przestrzeni 10 lat poziom wyszkolenia ochotniczych straży pożarnych poszedł znacząco w górę, strażacy są coraz lepiej wyszkoleni. Wskazał też, że duża część strażaków państwowych należy do ochotniczych straży pożarnych i często jest tak, że po służbie wyjeżdżają z ochotniczymi jednostkami do akcji.

Przewodniczący Komisji Adam Michczyński zwrócił się z zapytaniem o sposób rozplanowywania dyżurów.

Komendant Miejski PSP Roman Klecha odpowiedział, że strażacy pracują w systemie zmianowym, czyli pracują 24 godziny z 48 godzinami przerwy. Poinformował, że nie może być mniej niż 44 strażaków na służbie, natomiast więcej – tak.

Przewodniczący Komisji Adam Michczyński zwrócił uwagę na tendencję wzrostową innego rodzaju interwencji w stosunku do spadku liczby pożarów. Zwrócił się z pytaniem z

czego to wynika, czy może mieć związek ze zwiększeniem się liczby kataklizmów pogodowych?

Komendant Miejski PSP Roman Klecha odpowiedział, że pożarów jest coraz mniej, głównie ze względu na zwiększoną świadomość ludzi, gdyż coraz więcej mieszkańców zaopatruje się w czujki tlenku i gazu. Potwierdził, że jest coraz mniej pożarów w domach czy zakładach pracy. Poinformował, że duży wpływ na taki stan rzeczy mają kontrole powiązane często z wydaniem decyzji administracyjnych, na podstawie których właściciele zakładów są zobligowani do poprawy stanu bezpieczeństwa pożarowego. Przekazał, że niestety zdarza się coraz więcej wypadków, do których Straż jest dodatkowo dysponowana, między innymi usuwanie gniazd os, szerszeni czy usuwanie połamanych drzew i gałęzi z drogi. Kontynuował, że wyjazdy dotyczą też różnych nieprzewidywalnych zdarzeń, powołał się na ubiegły rok, w którym aż 6-krotnie Straż wyjeżdżała do zdarzeń związanych z egzotycznymi zwierzętami (2 razy wąż boa).

Radny Krzysztof Kleczka zapytał o stan kadrowy w Straży Pożarnej. Dopytał, czy występuje problem z naborem nowych ludzi, przywołując problematyczną sytuację Policji w tym zakresie.

Komendant Miejski PSP Roman Klecha wyjaśnił, że w Straży są 243 etaty. Poinformował o odejściach na emeryturę, które rocznie dotyczą około 10 osób, w związku z czym powstaje tyle samo wakatów. Przywołał zasadę przyjętą przez Komendanta Wojewódzkiego, że na koniec roku ma być 100-procentowe zatrudnienie. Przekazał, że w chwili obecnej do końca roku planowane są nabory na 7 wakatów. Powiedział również, że zainteresowanie pracą w Straży wśród mieszkańców miasta Gliwice oraz powiatu jest coraz mniejsze.

Przewodniczący Komisji Adam Michczyński nawiązał do obecnej sytuacji pandemicznej i zapytał, czy w związku z nią pojawiły się dla strażaków nowe obowiązki związane z pandemią.

Komendant Miejski PSP Roman Klecha odpowiedział, że na początku pandemii zaobserwowano gwałtowny spadek interwencji, szczególnie na drogach. Wskazał, że w tej chwili to już mniej więcej się wyrównało, w porównaniu do liczby wyjazdów na poziomie z roku 2019. Dodał, że spadło na Straż dużo innych zadań, na przykład wszystkie namioty pneumatyczne, które były w dyspozycji Komendy, służą obecnie szpitalom na terenie powiatu. W tych namiotach, wyjaśnił, są organizowane tymczasowe izby przyjęć. Wspomniał również, że namioty stały na granicy, gdzie strażacy kontrolowali temperaturę wjeżdżających do naszego kraju. Dystrybuowano środki do dezynfekcji na potrzeby komisji wyborczych. W tej chwili przez Komendę przechodzi dystrybucja środków do dezynfekcji i maseczek ochronnych do placówek oświatowych. Opowiedział o przeorganizowaniu pracy strażaków, która polegała na tym, że podzielono strażaków na 4 zmiany, w związku z czym dwie zmiany pracowały przez tydzień, a dwie zmiany były w domu w tak zwanej izolacji. Potem nastąpiła zmiana i strażacy pracowali w systemie 24 na 24, zmiany między sobą nie miały żadnego kontaktu, żeby w przypadku kwarantanny chociaż dwie zmiany mogły pełnić służbę. Podobnie było w Komendzie, gdzie z każdej komórki przynajmniej jedna osoba realizowała pracę zdalną, by występowała zastępowalność wszystkich stanowisk. Obecnie powrócono do 3-zmianowego systemu pracy. Wyjaśnił, że jeżeli współczynnik zachorowań przekroczy 10 na 10 tys. mieszkańców, to Komenda automatycznie przejdzie na system 4-zmianowy.

Przewodniczący Komisji Adam Michczyński przyznał, że taka reorganizacja, jak widać, dotknęła wielu zawodów. Zwrócił się z pytaniem, czy w tym roku, ze względu na trudną

sytuacją, realizowane są działania prewencyjne. Dopytał również o wydarzenia sportowe, w których straż do tej pory brała czynny udział.

Komendant Miejski PSP Roman Klecha opowiedział, że gliwicka Komenda była wyznaczona w tym roku, aby przygotować mistrzostwa Strażaków w piłce nożnej halowej. Niestety organizacja została wstrzymana ze względu na wprowadzony stan pandemii na terenie kraju. Odniósł się do pytania o prewencję społeczną objaśniając, że nie zaprasza się żadnych szkół na Komendę. Wskazał, że na wyraźną prośbę istniała możliwość zorganizowania spotkań, podczas których omawiano zasady bezpieczeństwa. Przekazał, że na terenie powiatu dwa razy był organizowany obóz harcerski na terenie leśnym, w związku z czym Straż Pożarna ma obowiązek zorganizować praktyczne sprawdzenie warunków ewakuacji oraz wyposażyć uczestników obozu w sprzęt łączności, by codziennie sprawdzać łączność. Taki obowiązek został nałożony na Straż w związku z wydarzeniami sprzed kilku lat, gdy wiatrolomy były przyczyną ofiar śmiertelnych wśród obozowiczów.

Przewodniczący Komisji Adam Michczyński podsumował, że stan epidemii mocno wpłynął na rzeczywistość, wiele elementów codziennej działalności zostało ograniczonych. Zwrócił się do Komendanta czy ma jakieś uwagi co do współpracy Straży Pożarnej z Miastem.

Komendant Miejski PSP Roman Klecha odpowiedział, że nie ma uwag, współpraca z Miastem układa się dobrze. Duża część działań jest skoncentrowana na współpracy. Podał przykłady współpracy ze szpitalami (wypożyczone namioty), z CRG (zarządzanie kryzysowe). Wspomniał również, że przez Straż odbywa się ścieżka dystrybucji do placówek oświatowych, dodając że prawie 5000 pojemników do dezynfekcji zostało już dostarczonych, a na tym nie koniec. Podkreślił, że współpraca na poziomie samorządu innych jednostek organizacyjnych jest bardzo dobra.

Przewodniczący Komisji Adam Michczyński wyraził zaskoczenie, że nie zdawał sobie sprawy, że wykorzystano takie kanały dostarczania tych środków do szkół.

Komendant Miejski PSP Roman Klecha przyznał, że jest to swego rodzaju obciążenie dla pracowników, ponieważ jest to dość czasochłonne. Przekazał, że od początku pandemii nie było problemów ze sprzętem, płynami do dezynfekcji, wspierano kolegów z innych służb, podsuwano rozwiązania dla szpitali. Wyjaśnił, że w Komendzie było to przewidziane, ponieważ w Łabędach jest jednostka ratownictwa chemicznego, która dysponuje ubraniami ochronnymi, goglami, maseczkami. Podsumował, że pandemia pod względem wyposażenia nie zaskoczyła strażaków.

Przewodniczący Komisji Adam Michczyński podziękował za informacje i przedstawienie obecnej sytuacji. Wyraził nadzieję, że przyszłoroczne spotkanie odbędzie się już w normalnym trybie.

Brak dalszych pytań ze strony członków Komisji.

Komendant Miejski PSP Roman Klecha opuścił posiedzenie (wideokonferencję).

Ad 2) Sprawy bieżące.

Przewodniczący Komisji Adam Michczyński poprosił o wskazanie, czy radni mają jakieś uwagi, wolne wnioski.

Radny Krzysztof Kleczka przypomniał, że na poprzednim posiedzeniu Komisji zwrócił się z prośbą o interwencję w Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad (GDDKiA) w związku z wydarzeniem z 22 sierpnia br., aby zostały podjęte jakieś działania w kwestii poprawy bezpieczeństwa na odcinkach drogi krajowej nr 88. Przypomniał o wspólnym uzgodnieniu spotkania z Wydziałem Ruchu Drogowego Policji. Zaproponował termin 14.09.2020 r.

Radny Stanisław Kubit zaproponował termin 28.09.2020 r.

Radny Krzysztof Kleczka wniósł, że w przypadku tak późnego terminu należałoby jednak zwrócić się z pismem do GDDKiA, żeby sprawa nabrała rozpędu, bo za miesiąc to już może być za późno. Przypomniał, że jego propozycją jest kompleksowe rozwiązanie, jeśli jest możliwe, to znaczy oddzielenie pasów jezdni tak, jak jest to zrobione na wysokości osiedla Sztabu Powstańczego. Podkreślił, że istotne jest, żeby Komisja coś jednak w tej sprawie zrobiła.

Przewodniczący Komisji Adam Michczyński wskazał, że w takim razie zasadnym będzie ustalenie daty posiedzenia Komisji na 14.09.2020 r., połączone z zaproszeniem przedstawiciela Policji. Zasugerował, że gdyby również doszła odpowiedź z Wydziału Środowiska na korespondencję od mieszkańców dzielnicy Brzezinka (korespondencja nr UM.720550.2020) można byłoby połączyć te dwa tematy. Wspomniał również, że istnieje prawdopodobieństwo pojawienia się apelu do rządu w sprawie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, ponieważ na lipcowej sesji Rady Miasta padła taka propozycja.

Kolejne posiedzenie Komisji zostało zaplanowane na 14.09.2020 r., godz. 17:00, w trybie zdalnym.

Na tym zakończono posiedzenie Komisji.

Protokołowała

(-) Anna Wojtowicz

Przewodniczący Komisji

Bezpieczeństwa i Ochrony Środowiska

(-) Adam Michczyński